

רע"פ 2611/19 - אחמד קאק, עז בורקאן, אנס בורקאן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 2611/19

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקשים: 1. אחמד קאק
2. עז בורקאן
3. אנס בורקאן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור של פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בעתפ"ב 40771-12-18 מיום 31.3.2019 שניתן על ידי כב' השופטת ח' מ' לומפ

בשם המבקשים: עו"ד זיאד קעואר

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטת ח' מ' לומפ) בשלושה הליכים מאוחדים (עתפ"ב 40771-12-18, עפמ"ק 60968-02-19 ו-עתפ"ב 64576-12-18) (להלן: קאק; בורקאן; ו-בורקאן ואח' בהתאמה) מיום 31.3.2019, במסגרתו נקבע כי צווי ההריסה שהוטלו על הנכסים נשוא הבקשה יבוצעו החל מיום 14.4.2019.

2. בתמצית ייאמר, כי המבקשים הורשעו על פי הודאתם במסגרת שלושה הליכים נפרדים בבית המשפט לעניינים מקומיים בירושלים (תו"ב 61947-01-16; תו"ח 65730-05-16; תו"ב 67863-06-16) בעבירות לפי סעיפים 145(א) ו-204(א) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, בכך שבנו ללא היתר מבנים בשכונת סילואן ובשכונת אבו טור עמוד 1

בירושלים.

בגין הרשעתם הוטלו על המבקשים עונשים שונים, ובכלל זה קנסות וצווי הריסה למבנים שנבנו ללא היתר. צווי ההריסה נדחו מעת לעת למשך תקופה של למעלה משנה.

3. על החלטות בית המשפט לעניינים מקומיים בירושלים שלא לעכב פעם נוספת את ביצוע צווי ההריסה שניתנו כלפי המבקשים 2 ו-3, ולעכב את ביצוע צו ההריסה שניתן כלפי המבקש 1, הוגשו שלושה ערעורים לבית המשפט המחוזי בירושלים על-ידי המבקשים 2 ו-3 ועל-ידי המשיבה, בהתאמה.

4. בית המשפט המחוזי איחד את הדיון בערעורים בהסכמת הצדדים, וזאת לנוכח "השאלה המשפטית הזוהה" ביניהם - האם לאורהגשת תוכנית הבניה החדשה שהוגשה על ידי תושבי השכונות סילוואן ואבו-טור ביום 19.2.1029 (תכנית 728303; להלן: התכנית המוצעת) קיים "אופק תכנוני", אשר מאפשר את הכשרת הבניה הבלתי חוקית מושא צווי ההריסה.

לאחר עיון במסמכים שצורפו על-ידי המבקשים, הגיע בית המשפט המחוזי למסקנה כי אין במסמכים שצורפו כדי להצביע על אופק תכנוני המצדיק דחיות נוספות לביצוע צווי ההריסה.

בפסק דינו, עמד בית המשפט המחוזי בהרחבה על כך שצווי ההריסה שבמוקד הערעורים מופנים כלפי בניה ללא היתר שבוצעה לפני מספר שנים, ובהיקפים נרחבים "בשטח המיועד לאזור ירוק ולא לבניה"; וכי על אף הזמן הרב שחלף ממועד ביצוע העבירות, לא הוצגה התקדמות ממשית בהליכי התכנון.

בפרט, צוין כי התכנית המוצעת אושרה ונמצאת בשלב ראשוני בלבד, כפי שאף העידה בנושא האדריכלית האמונה על התוכנית. משכך, קבע בית המשפט כי "לא ניתן לומר שעולה התקדמות ממשית מתוכנית זו, שכן עוד שנים רבות לפנינו בטרם יתקבל היתר בניה", כלשונו.

בהקשר זה הודגש כי מהחומר שהוגש בפני בית המשפט עולה כי אגף תכנון העיר בעיריית ירושלים מתנגד לתכנית המוצעת, וסבור כי התכנית מבקשת "להנציח את המצב הקיים" וסותרת את מדיניותה של הוועדה המחוזית לתכנון ובניה במחוז ירושלים, אשר קבעה שלא ניתן לאשר במקום "בינוי ומגורים".

יתירה מזאת, בית המשפט הוסיף וצוין כי מדבריה של האדריכלית האמונה על התכנית המוצעת לאעלה "כי המבנים נושא הערעור נמצאים בשטח המיועד לבניה או להריסה במסגרת התוכנית החדשה, אלא אך ורק כי הם נמצאים בשטח התוכנית. כך שבהחלט יתכן שגורל מבנים אלה להריסה" אף אם התכנית המוצעת תאושר.

בנסיבות האמורות, משהמבקשים "בחרו לעשות דין לעצמם", מבלי להמתין לשינוי המצב התכנוני, נקבע כי אין להם להלין אלא על עצמם וצווי ההריסה יכנסו לתוקפם ביום 14.4.2019.

עמוד 2

5. מכאן הבקשה שלפניי, במסגרתה שבים המבקשים על טענותיהם כפי שנטענו בערכאות קודמות, ומדגישים כי המבנים הוקמו "מכורח הנסיבות" ובשל "הימנעות מכוונת של המשיבה מלקדם כל הליך תכנוני".

עוד נטען בבקשה כי בית המשפט לעניינים מקומיים החיל את פסיקת בית המשפט המחוזי מושא בקשת רשות הערעור על יתר התיקים שעניינם בצווי הריסה שניתנו לתושבי השכונה, כמאה במספר, ועל כן הבקשה מעוררת סוגיה עקרונית המצדיקה מתן רשות ערעור.

6. דין הבקשה להידחות.

7. הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד במסגרתם מעלה הבקשה שאלה עקרונית-משפטית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, או במקרים בהם מעוררת הבקשה חשש לעיוות דין או אי-צדק קיצוני שיגרם למבקש.

8. על אף הכסות העקרונית שמנסים המבקשים לשוותלבקשה, הרי שזו למעשה ממוקדת בעניינם הפרטני, ובאופן יישומן של אמות המידה אשר הותוו בפסיקה בענייני תכנון ובניה על נסיבותיהם האישיות.

בהקשר זה יודגש כי אין בדחיית הבקשה שלפניי כדי להביע עמדה באשר לסיכוייהם של הליכים משפטיים נוספים העוסקים בצווי הריסה אחרים שהופנו כלפי מבנים שהוקמו בשטח התכנית המוצעת. מטבע הדברים, הנסיבות הנוגעות לכל אחד מאותם מבנים עשויות להיות שונות זו מזו – ובתי המשפט עשויים להגיע למסקנות שונות בעניינם.

עוד יודגש, כי אין בעצם הקביעה כי המקרים שלפניי אינם מצדיקים רשות ערעור "בגלגול שלישי" כדי לקבוע עמדה עקרונית באשר לאופן שבו ראוי לפעול להסדרת הבניה הבלתי חוקית הקיימת באזור התכנית המוצעת, ואם בכלל ראוי לעשות כן.

9. לגופו של עניין, אני סבור כי טענות המבקשים, שלפיהן המשיבה מפלה את תושבי המקום לרעה ונמנעת באופן מכוון "מלקדם כל הליך תכנוני" אינן מתאימות לדיון במסגרת ההליך הפלילי. מקומן של טענות מסוג זה במסגרת ההליך המנהלי – וזאת לאחר שתושבי המקום ימצו את ההליכים המתאימים מול הרשויות.

בהקשר זה יצוין כי מהבקשה שלפניי עולה כי תושבי המקום פועלים מול רשויות התכנון לשם התאמת תכנית הבניה במקום לצרכיהם – ויש לברך על כך. אולם, אין במאמצים אלו, כשלעצמם, כדי להכשיר בדיעבד בניה בלתי חוקית בהיקפים נרחבים, ולהצדיק את עיכוב ביצוע צווי ההריסה שהוצאו כלפי המבקשים.

אשר על כן, הבקשה נדחית.

ממילא נדחית גם הבקשה לעיכוב ביצוע.

ניתנה היום, ט' בניסן התשע"ט (14.4.2019).

ש ו פ ט
